

K ö r ö z v é n y

a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége tagjai számára.

Az Akadémia Elnöksége megállapítja, hogy 1950. november 16-án hozott határozatával dr. Szalay Sándort az Alapszabályok 17.§-a alapján a terhére rótt államellenes bűncselekmények miatt zárta ki az Akadémia levelező tagjai közül.

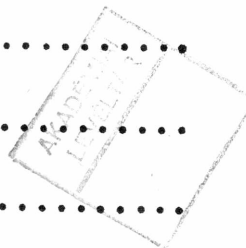
Tekintettel arra, hogy a Magyar Népköztársaság Legfőbb Birósága 1956. június 15-én hozott ítéletével megállapította, hogy Szalay Sándor semmiféle bűncselekményt nem követett el és rehabilitálta őt, az Akadémia Elnöksége az 1950. év november 16-án hozott kizáró határozatát hatályon kívül helyezi és dr. Szalay Sándort visszaiktatja az Akadémia levelező tagjai sorába.

A javaslattal egyetértek:

igen

nem

Rusznay István	<i>Rusznay István</i>
Erdey-Gruz Tibor	<i>Erdey-Gruz Tibor</i>
Fogarasi Béla	<i>Fogarasi Béla</i>
Gombás Pál	<i>Gombás Pál</i>
Ligeti Lajos	<i>Ligeti Lajos</i>
Bognár Géza	<i>Bognár Géza</i>
Hevesi Gyula	<i>Hevesi Gyula</i>
Jánossy Lajos	<i>Jánossy Lajos</i>
Major Máté	<i>Major Máté</i>
Alexits György
Lukács György	<i>Lukács György</i>
Molnár Erik	<i>Molnár Erik</i>

Novobátczy Károly

Novobátczy Károly.....

Sedlmayr Kurt

Sedlmayr Kurt.....

Straub F. Bruno

Straub F. Bruno.....

Bóka László

Bóka László.....

Szabó Imre

Szabó Imre.....

Hajós György

Hajós György.....

Somos András

Somos András.....

Gömöri Pál

Gömöri Pál.....

Erdei László

Erdei László.....

Törő Imre

Törő Imre.....

Szabolcsi Bence

Szabolcsi Bence.....

Manninger Rezső

Manninger Rezső.....

Maucha Rezső

Maucha Rezső.....

Mihailich Győző

Mihailich Győző.....

Verő József

Verő József.....

Schulek Elemér

Schulek Elemér.....

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

7/5

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége,
Tudományos és Kulturális Osztály,
A n d i c s Erzsébet elvtárs részére,

B u d a p e s t .

V., Nádor-u.28.

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Pártcsoportja javasolja, hogy S á n t h a Kálmán professzort, akit az Akadémia Elnöksége 1951. évi június hó 18-án tartott ülésén az alapszabályok 17.§-a alapján tagjai sorából kizart, az Elnökség a határozat további hatályától tekintsen el és nevezettet a f. év májusban tartandó közgyűlés alkalmával vegye vissza rendes taggá.

Az Akadémia Elnöksége Sántha Kálmánt az említett időben politikai és tudományosan is káros nézetei miatt az alapszabályok 1.§-ába ütköző magatartása miatt zárta ki tagjai sorából.

Sántha Kálmán professzor az eltelt idő óta - bár nem volt hajlandó olyan nyilatkozat tételére, amellyel előző nézeteit helyesbitette, illetőleg korábbi magatartását félreértésnek minősítette volna - megítélésünk szerint tanult az eseményekből, magatartása jelenleg pozitívumként értékelendő, mivel a kizáró határozat súlyossága ellenére sem sodródott a reakció karjaiba.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy jelen előterjesztésünk megtételére nem az szolgáltatott okot, mintha az Akadémia Elnöksége annak idején téves adatok alapján, helytelenül, vagy nem a tények és az összes körülmények figyelembevételével mérlegelte volna nevezett magatartását, így javaslatunk nem rehabilitációra, hanem arra vonatkozik, hogy méltányosságból és az eltelt idő óta végzett jó munkája eredményeként az Elnökség tekintsen el a kizáró határozat további hatályától és nevezettet ennek megfelelően rendes tagjai közé visszavegye.

Javasoljuk, hogy a f.év májusban tartandó közgyűlés keretében az Elnökség a fenti indokok alapján a közgyűlésnek az alábbi bejelentést tegye:

"Az Akadémia Elnöksége 1951. évi június hó 18-án tartott ülése alkalmával az alapszabályok 17.§-ában biztosított jogköre alapján Sántha Kálmán professzort kizarta

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

az Akadémia tagjai sorából, mert akkori magatartása miatt úgy politikailag, de a tudományos munka szempontjából sem felelt meg azoknak a követelményeknek, amelyeket az Akadémia tőle, mint akadémikustól elvárhatott, így magatartása az alapszabályok 1.§-ában megállapított célokkal ellentétesnek bizonyult.

A kizáró határozat óta eltelt idő alatt Sántha Kálmán professzor, mint kórházi főorvos bebizonyította, hogy nehéz külső körülmények között is lelkiismeretesen és odaadóan végzi gyógyító munkáját. Ez a körülmény, valamint az utóbbi időben tanúsított emberi és politikai magatartása arra indította az Elnökséget, hogy az 1951. évi június hó 18-án hozott kizáró határozata további fenntartásától eltekintsen, ezért úgy határozott, hogy naptól kezdődően visszaveszi az Akadémia rendes tagjai közé.

Az Elnökség által hozott határozatnak visszaható hatálya nincs."

Kérem a fentiekhez való hozzájárulását és arról való értesítését.

B u d a p e s t, 1956. május 14.

/Rusznay István/

**MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA**

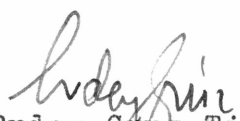
K ö r ö z v é n y

a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége tagjai
részére.

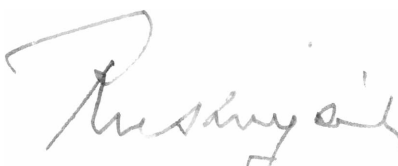
A mellékelt (1/a sz.) határozati javaslat
hosszabb tárgyalások eredményeképpen jött létre. Amennyiben
az Elnökség a határozati javaslatot elfogadja, úgy azt a
mellékelt kísérőlevéllel (1/b sz.) kívánom Sántha Kálmán
akadémikusnak megküldeni.

Az Elnökség határozatát Sántha Kálmán akadémikus
a mellékelt / 2.sz.) szöveg szerint fogja tudomásul venni.

Budapest, 1956. augusztus 1.

Erdey-Gruz Tibor
főtitkár.

Rusznyák István
elnök.

3 drb.melléklet.

Budapest, 1956. augusztus 1.

AKADÉMIAI
LEVÉLTÁR

H A T Á R O Z A T .

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége újból foglalkozott azzal a határozattal, amellyel SÁNTHA KÁLMÁN rendes tagot, az alapszabályok 17.§-a alapján 1951. július 14-én tagjai sorából kizárta.

Mint hogy arra a megállapításra jutott, hogy a kizárás kellő alap nélkül történt, akkori határozatát hatálytalanítja.

A fenti határozattal egyetértek

	i g e n	n e m
Rusznayák István	<i>Rusznayák</i>
Erdey-Gruz Tibor	<i>Erdey Gruz</i>
Fogarasi Béla	<i>Fogarasi Béla</i>
Gombás Pál	<i>Gombás Pál</i>
Ligeti Lajos	<i>Ligeti Lajos</i>
Bognár Géza	<i>Bognár Géza</i>
Hevesi Gyula	<i>Hevesi Gyula</i>
Jánossy Lajos	<i>Jánossy Lajos</i>
Major Máté	<i>Major Máté</i>
Alexits György	<i>Alexits György</i>
Lukács György	<i>Lukács György</i>

A határozattal egyetértek
i g e n n e m

Molnár Erik

Molnár Erik

Novobátczy Károly

Novobátczy Károly

Sedlmayr Kurt

Sedlmayr Kurt

Straub F. Brunó

Straub F. Brunó

Bóka László

Bóka László

Szabó Imre

Szabó Imre

Hajós György

Hajós György

Somos András

Somos András

Gömöri Pál

Gömöri Pál

Erdey László

Erdey László

Törő Imre

Törő Imre

Szabolcsi Bence

Szabolcsi Bence

Manninger Rezső

Manninger Rezső

Maucha Rezső

Maucha Rezső

Mihailich Győző

Mihailich Győző

Verő József

Verő József

Schulek Elemér

Schulek Elemér

Budapest, 1956. augusztus 1.

SÁNTHA KÁLMÁN akadémikus urnak,

Balassagyarmat.

Mellékelten küldöm a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének 1956. augusztus 1-én hozott határozatát. A határozat szelleméből következik, hogy az Akadémia Elnöksége Sántha akadémikusnak meg kívánja adni a támogatást további tudományos munkásságához és ennek egyik első lépéseként tájékozódott az egészségügyi miniszternél a tanszékre való visszahelyezése ügyéről. Az egészségügyi miniszter tájékoztató sorait másolatban mellékelem.

Rusznay István
elnök.

Mellékletek: 1./ Az Akadémia Elnökségének határozata.
2./ Az egészségügyi miniszter 1956.VII.25-i levelének másolata.

Ajánlott.

M Á S O L A T .

Budapest, 1956. július 25.

Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének

B u d a p e s t .

Az Egészségügyi Minisztérium értesült arról, hogy a Magyar Tudományos Akadémia meg kívánja változtatni határozatát dr.Sántha Kálmán akadémiai tagságával kapcsolatban.

Közlöm, hogy a megváltoztatott határozat alapján a minisztérium felülvizsgálja egyetemi tanári helyéről való elmozdítását és azt hatálytalanítja.

Dr. Sántha Kálmánt debreceni tanszékre való visszahelyezése után fokozottan támogatni fogjuk munkásságában.

Dr.ROMÁN JÓZSEF sk.
egészségügyi miniszter.

2
Balassagyarmat, 1956. *augusztus.*

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének

B u d a p e s t .

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének
1956. augusztus 1-én hozott határozatát, amellyel az 1951.
július 14-i kizárási határozatát hatálytalanítja, tudomásul
veszem.

Sajnálatosnak tartom, hogy a kizárást meg-
előző időben magatartásom félreértésekre adhatott alkalmat,
és az Akadémiát is kizárási határozata meghozatalában be-
folyásolhatta.

Sántha Kálmán
akadémikus.

